

Bij JongNL begeleiden opgeleide vrijwilligers activiteiten van kinderen in hun vrije tijd. Samenwerken, respect, vertrouwen en je veilig voelen vormen de basis voor samen spelen, plezier, creativiteit en natuurbeleving. Zo levert JongNL een bijdrage aan een gezonde en leefbare samenleving waarin mensen zich met elkaar verbinden.

DE JONGNL METHODE

We spelen vaak **buiten** en dat is **gezond**.

Onze **groepen** heten minoren, maxioren, junioren, senioren en 16+.

Kinderen **ontwikkelen** zich bij JongNL op veel manieren, zowel sportief als sociaal.

Een **uitdaging** in een **veilige omgeving**.

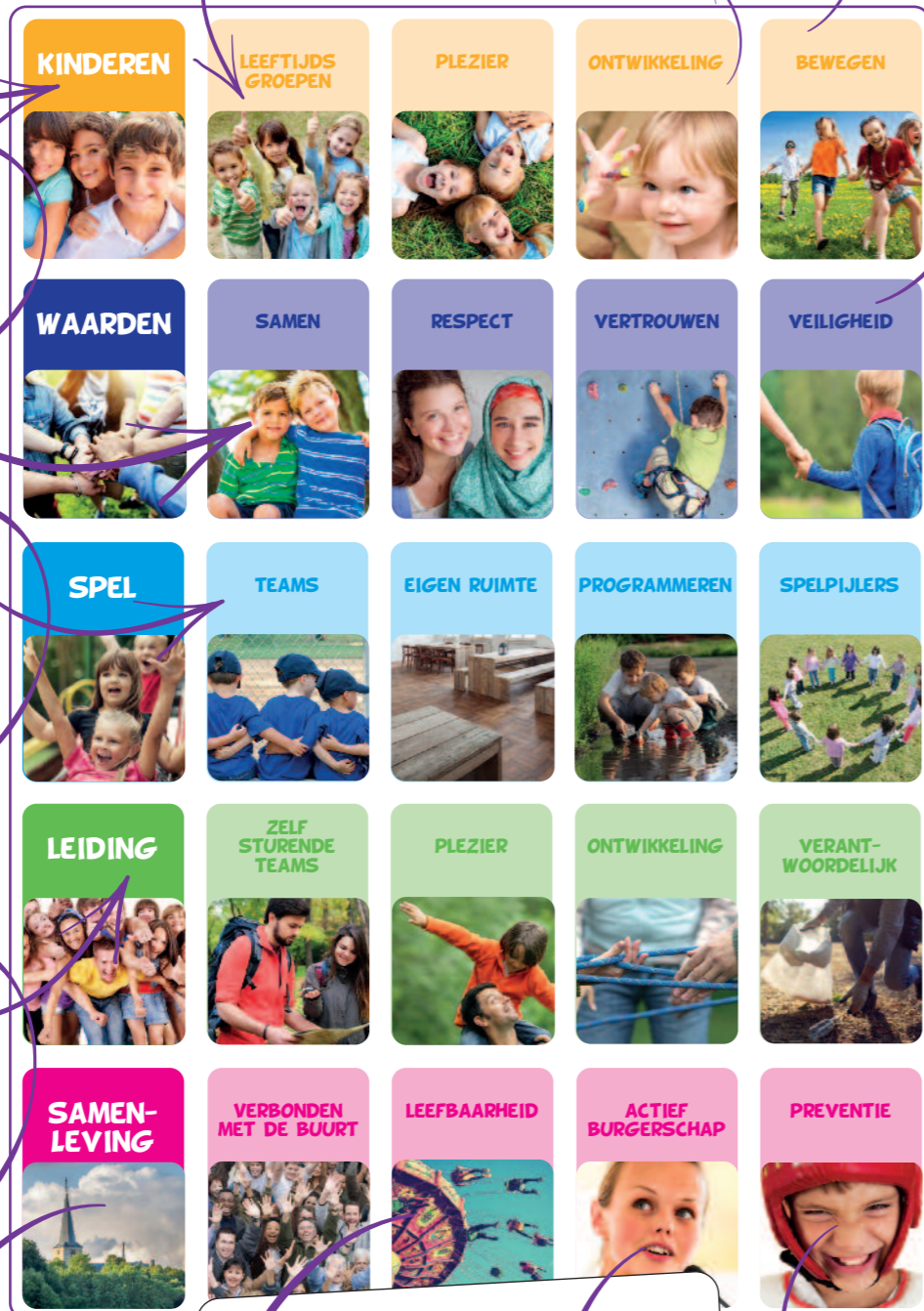
Kinderen zijn lid van een plaatselijke JongNL-afdeling. Wekelijks ontmoeten kinderen en leiding elkaar.

De **waarden van JongNL** vinden we belangrijk. Bij alles wat we doen spelen ze een rol. Respect voor anderen en zorg voor de omgeving zijn voorbeelden. Bij JongNL maak je **vrienden voor het leven**.

Het spel van JongNL wordt gespeeld in **groeps- en teamverband**. In de programma's worden activiteiten opgenomen uit drie speltypen: **creativiteit, natuurbeleving en spel**. Een goede organisatie is de basis.

De **leiding** bereidt de groepsbijeenkomsten voor en begeleidt de activiteiten. Het aanbod blijft actueel en **leiding groeit in hun taken en verantwoordelijkheden**. Leiding volgt workshops en wisselt ervaringen uit met leiding van andere afdelingen en andere organisaties.

JongNL staat niet op zichzelf. JongNL'ers zoeken bewust **verbinding** met anderen.

VOOR MIJ
JONGNL

De JongNL methode werkt **preventief** als het gaat om grensoverschrijdend gedrag.

We gaan voor een **gezonde** en **leefbare** samenleving.

JongNL'ers zijn **betrokken** en zetten zich in voor elkaar en voor anderen.

Bij JongNL begeleiden opgeleide **vrijwilligers** activiteiten van **kinderen** in hun vrije tijd.

Samenwerken, respect, vertrouwen en je veilig voelen vormen de basis voor **samen spelen**, plezier, creativiteit en natuurbeleving.

Zo levert JongNL een bijdrage aan een gezonde en leefbare samenleving waarin mensen zich met elkaar **verbinden**.

uitgave JongNL Limburg, Marijkelaan 11a, 6074 AP Melick

voorjaar 2016

info@jongnl.nl

www.jongnl.nl

samenspeleboek.nl

zingenindegroep.nl

samenstelling Lambert Leenders, Paul Jacobs, John Grutters, Eric Geuyen, Paul Wessels, Robert Aarts, Marieken Horijon, Inge Craenmehr, Lobke Theelen, Ton Custers en Léon Hoenen

provincie limburg

mede gesubsidieerd door de provincie limburg

1. Inleiding algemeen

JongNL biedt jeugdigen en jongeren, in 43 plaatselijke afdelingen in Limburg, wekelijks een plezierige en zinvolle beleving van de vrije tijd.

1.1. Jeugd- en jongerenwerk in Limburg met eigen methode en identiteit

Al 70 jaar maakt JongNL deel uit van de Limburgse samenleving. Vele duizenden Limburgse kinderen en jongeren zijn in die driekwart eeuw lid geworden van deze oerlimburgse jeugdorganisatie. Ze leerden en leren samen te spelen, zich spelenderwijs te ontwikkelen en daarbij rekening te houden met elkaar. Mede door hun opgedane ervaringen binnen JongNL konden deze kinderen en hun leiders en leidsters uitgroeien tot volwaardige leden van de Limburgse samenleving, in een voortdurend veranderende wereld.

Een belangrijk kenmerk van JongNL is dat het een stabiele jeugdwerkorganisatie is, die kinderen en jongeren een duidelijke, veilige omgeving biedt, waarbinnen deze met plezier zichzelf en de wereld om hen heen ontdekken. De geheel eigen methode is daarbij een duidelijk kompas dat houvast en herkenbaarheid biedt. Het clubhuis is voor kinderen een tweede thuis. Daarbij heeft elke lokale afdeling zijn eigen couleur locale.

JongNL doet dit alles met een geheel eigen methode en identiteit. JongNL werkt daarbij nagenoeg uitsluitend met vrijwilligers. Om haar doelstelling te kunnen realiseren en verantwoord jeugd- en jongerenwerk te kunnen aanbieden, beschikt JongNL over een koepel (JongNL Limburg) met een expertise-, opleidings- en activiteitscentrum.

1.2. Plaatselijk jeugdwerk verbonden door koepelorganisatie

JongNL Limburg beschikt over een professionele, goed gefaciliteerde koepel met een zeer ervaren bureauteam [2,5 fte] en een provinciaal bureau, die volledig zijn afgestemd op hun kerntaken:

- kwaliteitsbewaking- en ontwikkeling van het spelaanbod, gericht op de jeugd.
- het begeleiden van de tientallen provinciale vrijwilligers.
- de deskundigheidsbevordering van de plaatselijke leiders en leidsters.
- de begeleiding van de 43 plaatselijke afdelingen met hun 1630 leiders en leidsters en bestuursleden en 4250 jeugdleden.
- de schakel tussen de plaatselijke afdelingen en de overheid.

1.3. Ledenaantallen hoopvol voor de toekomst

Ledenaantallen blijven ondanks de krimp stabiel.

2010 > 4274
2011 > 4259
2012 > 4179
2013 > 4305
2014 > 4248
2015 > 4254

Aantal vrijwilligers stijgt licht.

2010 > 1543
2011 > 1596
2012 > 1595
2013 > 1659
2014 > 1624
2015 > 1613

2. Inleiding over de (nieuwe) methode van JongNL

JongNL (de vrijwillige leiding) wil jeugdigen onvergetelijke ervaringen meegeven waaruit ze hun hele leven kunnen putten. Er worden, in groepsverband, veelzijdige activiteiten ondernomen die inspelen op de belevingswereld van de afzonderlijke leeftijdsgroepen. Deze activiteiten dagen uit, stimuleren en dragen bij aan de persoonlijke ontplooiing van het kind. Centraal staan de basiselementen van de JongNL methode: kinderen, waarden, spel, leiding en samenleving.

2.1. De doelstelling van JongNL

JongNL stelt zich ten doel aan jeugdigen en jongeren in hun vrije tijd voor hun ontspanning en ontplooiing gevarieerde mogelijkheden tot spelen te bieden; deze worden in groepsverband gerealiseerd met speciaal daartoe opgeleide leiders en leidsters.

2.2. De doelstelling van de koepel JongNL Limburg

JongNL Limburg heeft als doel de kwaliteit van de bij haar aangesloten plaatselijke JongNL-afdelingen te verbeteren en hun belangen te behartigen. Als door de provincie Limburg erkende maatschappelijke organisatie stimuleert JongNL Limburg het vrijwilligerswerk en activeert maatschappelijke participatie. JongNL Limburg helpt, met ondersteuning van opgeleide vrijwilligers, kinderen en jongeren bij hun eigen algemene ontwikkeling volgens een eigen methode en een eigen pedagogische lijn. JongNL Limburg bewaakt en ontwikkelt de methode zoals die vanaf de oprichting reeds het fundament vormt van de organisaties.

JongNL Limburg tracht haar doelstelling te verwezenlijken:

1. door een betekenisvolle rol te spelen in het maatschappelijk debat rondom opvoeden in het publieke domein;
2. door te werken aan de persoonlijke groei van vrijwilligers door middel van workshops, cursussen en trainingen;
3. door het aanbieden van gevarieerde creatieve, culturele, sportieve en natuurbelevingsactiviteiten;
4. door het aanbieden van praktische diensten voor vrijwilligers;
5. door het ontwikkelen van praktisch ondersteunend materiaal;
6. door het investeren in participatie en actief burgerschap;
7. door met andere organisaties samen te werken.

2.3. Doel van de (nieuwe) methode

De JongNL methode is bedoeld als handvat voor afdelingen en individuele leiding bij het uitvoeren van hun taak. Het is een methode:

- met een visie op het jeugdwerk en een vertaalslag naar de praktijk van de wekelijkse groepsbijeenkomsten (het spel met de kinderen) en het werk in de plaatselijke afdeling binnen de gemeenschap waar een afdeling actief is;
- met weinig regels en richtlijnen (JongNL is van onder naar boven georganiseerd, of beter, de afdelingen zijn autonoom);
- die ruimte laat voor de daadwerkelijke invulling van de methode in de plaatselijke afdeling zodat kan worden aangesloten bij de voorkeur van de leiding, de leeftijdsgroep, en "de geschiedenis" van de afdeling. Iets opleggen werkt niet. Het volgen van een ideaalbeeld werkt averechts.

Ook in de toekomst wil JongNL garant staan voor een methode en aanpak die aansluit bij de tijd, de belevingswereld van de kinderen in de afzonderlijke leeftijdsgroepen en de wensen en verwachtingen van de vrijwilligers van de toekomst.

Het is belangrijk om de 'JongNL methode' van tijd tot tijd te borgen, vast te leggen en de goede zaken eruit te halen om mee verder te gaan. Met deze brochure ligt de methode van JongNL vast.

De methode, zoals die in deze brochure beschreven is gebaseerd op de methode zoals deze door de jaren heen, vanuit de praktijk, is ontstaan, gegroeid, beschreven, doorverteld en overgedragen. Daarnaast heeft in 2013 een breed onderzoek plaatsgevonden onder leden, leiding (vrijwilligers), bestuursleden en ouders, om op die manier zicht te krijgen op de praktijk van alledag binnen de afdelingen en groepen van JongNL. Dit heeft een goed beeld opgeleverd van hoe JongNL nu is, wat JongNL voor de afzonderlijke doelgroepen betekent, en welke knelpunten, kansen en wensen er zijn.

Uit het onderzoek is duidelijk naar voren gekomen dat het methodisch jeugdwerk toekomst heeft, de methode van JongNL nog steeds aansluit bij de leef- en belevingswereld van de jeugd en dat de methode voorziet in een behoefte van de leiding van JongNL. Over het vinden en binden van leden en leiding (vrijwilligers) is JongNL ondanks de krimp en ontgroening hoopvol gestemd.

Bijna 1700 betrokkenen hebben, met het kenbaar maken van hun ervaringen, wensen en meningen, bouwstenen aangedragen voor de toekomstvisie van JongNL. Dat gebeurde in het bovengenoemde onderzoek in 2013 en diverse discussie-avonden in 2014 en 2015. Bouwstenen waarmee verder gemetseld kan worden aan het huis (de methode) van JongNL. De resultaten van het onderzoek laten zien dat het niet nodig is om het huis te 'verbouwen', of dat een grote renovatie nodig is, het gaat om 'regulier onderhoud'. Onderhoud om te zorgen dat het huis van JongNL ook in de toekomst een veilig onderdak kan bieden voor kinderen, jeugdigen en jongeren, de leiding (vrijwilligers) en iedereen die zich verder thuis voelt in dat huis. Op deze manier zal JongNL ook na 2020 (bij het 75 jarig bestaan) klaar zijn voor de toekomst en zal de visie en methode van JongNL ook dan nog staan als een huis!!

2.4. De 'nieuwe' methode in vergelijking met de 'oude' methode.

De vernieuwde methode van JongNL wijkt op een aantal punten af van de eerdere methodieken zoals die zijn beschreven in diverse uitgaves (bijvoorbeeld de uitgave 'schets van een methodiek'), beleids- en werkplannen.

De waarden van JongNL vinden we belangrijk. Bij alles wat we doen spelen ze een rol.

De spelpijlers worden niet meer gezien als de basis voor de methode van JongNL, maar als praktische handvatten voor de vertaling van het spel en de waarden van JongNL in concrete activiteiten.

De onderlinge samenhang tussen de verschillende basis-elementen van de methode worden meer benadrukt.

Maatschappelijke verantwoordelijkheid wordt gezien als onderdeel van de methode.

3. De 'nieuwe' JongNL-methode

De methode is een handvat voor vrijwilligers van JongNL om op een speelse, gevarieerde en goed doordachte manier een voor kinderen en jongeren aantrekkelijk en veelzijdig activiteiten aanbod te realiseren. De methode is zowel een streven (om te groeien in JongNL) als een vertrekpunt, maar geen doel op zich, geen eindpunt of ideaalbeeld. Het is een fundament, een werkbare methode van waaruit het jeugdwerk van JongNL opgezet kan worden. Je zou kunnen zeggen een ijkpunt, een kompas om mee te navigeren, een handig hulpmiddel. De methode kent weinig regels en richtlijnen. Aan de methode bouw je in openheid en vrijheid. Net als het spel van JongNL is de methode in ontwikkeling, waardoor nieuwe inzichten snel een plaats kunnen krijgen.

De methode is zo ontwikkeld dat hij voor iedereen herkenbaar is, waardoor gemakkelijk een vertaalslag naar de praktijk van de wekelijkse groepsbijeenkomsten en het overige werk in de plaatselijke afdelingen van JongNL gemaakt kan worden. De methode kan tevens gebruikt worden voor het profileren van JongNL naar ouders en (gemeentelijke) overheid. Vooral het schema (op de voorzijde van deze brochure) geeft aan dat JongNL meer is dan een spelletjesclub.

Kinderen

Kinderen zijn lid van een plaatselijke JongNL afdeling. Wekelijks ontmoeten kinderen en leiding elkaar.

Waarden

De waarden van JongNL vinden we belangrijk. Bij alles wat we doen spelen ze een rol. Respect voor anderen en zorg voor de omgeving zijn voorbeelden. Bij JongNL maak je vrienden voor het leven.

Spel

Het zijn kinderen die vanuit de waarden van JongNL spelen. Het spel van JongNL wordt gespeeld in groeps- en teamverband. In de programma's worden activiteiten opgenomen uit drie speltypen: creativiteit, natuurbeleving en spel. Een goede organisatie is de basis.

Leiding

De leiding vertaalt de waarden in het spel dat de kinderen wordt geboden. Het is ook de leiding die de groepsbijeenkomsten voorbereidt en begeleidt. Het aanbod blijft actueel en leiding groeit in hun taken en verantwoordelijkheden. Leiding volgt cursussen workshops en wisselt ervaringen uit met leiding van andere afdelingen en andere organisaties.

Samenleving

JongNL staat niet op zichzelf. JongNL'ers zoeken bewust verbinding met anderen. De methode werkt preventief als het gaat om grensoverschrijdend gedrag.

KINDEREN

LEEFTIJDGROEPEN

PLEZIER

ONTWIKKELING

BEWEGEN

WAARDEN

SAMEN

RESPECT

VERTROUWEN

VEILIGHEID

SPEL

TEAMS

EIGEN RUIMTE

PROGRAMMEREN

SPELJLERS

LEIDING

ZELFSTURENDE TEAMS

PLEZIER

ONTWIKKELING

VERANTWOORDELIJK

SAMENLEVING

VERBONDEN MET DE BUURT

LEEFBAARHEID

ACTIEF BURGERSCHAP

PREVENTIE

Kinderen

Kinderen vormen de basis. Bij JongNL staat kind centraal. Wekelijks (of tweewekelijks) komen kinderen bij elkaar om het JongNL-spel te spelen. De kinderen zijn verdeeld in leeftijdsgroepen. Daardoor kan het spel optimaal aangepast worden aan hun leef- en belevingswereld. Kinderen ontwikkelen zich bij JongNL op verschillende manieren. Plezier staat voorop. We stimuleren het buiten spelen. Voor kinderen is JongNL een uitdaging in een veilige omgeving.

KINDEREN

3.1. Kinderen

Bij JongNL staat **het kind centraal** en wordt, in vaste groepen en wisselende teams, een sfeer geschapen waardoor kinderen er graag zijn en hun eigen dingen kunnen doen. Activiteiten die ze samen als fijn en zinvol ervaren om in de vrijetijd te doen. Het is niet wat de leider of leiders graag zou willen, maar **wat kinderen zoeken** in dat deel van de vrijetijd dat ze bij JongNL zijn. Kinderen willen zich aansluiten bij een club waarin ze **samen met vrienden** of vriendinnen gevarieerde en uitdagende, op de leeftijd afgestemde, activiteiten kunnen ondernemen die hen bijzonder aanspreken.

Het leven in de vrijetijd van jeugdigen is het vertrekpunt voor de opzet van activiteiten in groepsverband. Kinderen kunnen bij JongNL op hun eigen manier samenzijn, daarbij geholpen door volwassenen.

3.1.1. Leeftijdsgroepen

In de JongNL methode spelen de verschillende leeftijdsgroepen een centrale factor. Kinderen ontwikkelen zich volgens min of meer vaste lijnen. Elke leeftijdsfase levert het kind een eigen typische leef- en belevingswereld op. Iedere leeftijdsgroep heeft zijn eigen kenmerken en mogelijkheden. Als gevolg daarvan zijn er voor de begeleider aandachtspunten waarvan hij zich bij het begeleiden van de verschillende leeftijdsgroepen bewust dient te zijn. De activiteiten zijn toegespitst op de leef- (en spel)belevingswereld van kinderen in deze groepen. Met deze manier van werken komt het gevarieerde spelen van kinderen, in groepsverband, het beste tot zijn recht. Iedere groep kent zijn eigen spelaanbod, gebaseerd op de leef- (en spel)belevingswereld van het kind. Bij de indeling in leeftijdsgroepen is aangesloten op de indeling zoals die in het onderwijs gebruikt wordt. We onderscheiden achtereenvolgens minioren (groep 1 en 2), maxioren (groep 3, 4 en 5), junioren (groep 6, 7 en 8), senioren (eerste jaren middelbare school) en 16-plussers (vanaf 16 jaar).

Als jeugdorganisatie wil JongNL aansluiten bij de interesses van kinderen in verschillende leeftijdsgroepen en daar het programma van activiteiten op afstemmen.

Bij minioren en maxioren is de onderlinge binding nog niet zo groot. De belangstelling van de kinderen gaat vooral uit naar het speels ontdekken en ervaren van nieuwe dingen, het uitproberen van alles wat op hun pad komt, dus ook het uitproberen van de leiding.

Bij junioren gaat het vooral om de vriendengroep, de teamgeest. Teams ondernemen activiteiten waarbij ieder zijn eigen inbreng heeft. Keuze van de juiste activiteiten vraagt veel van de begeleiding. De begeleiding is dan niet alleen spelleiding, maar heeft er ook oog voor dat de onderlinge relaties tussen de junioren zich positief ontwikkelen. Zij zorgen ervoor dat junioren meer en meer op elkaar ingespeeld raken en vrienden worden, of dat vriendschappen versterkt worden.

Senioren zijn die leden die, vanaf de middelbare school, een groep hebben weten te vormen waarin ze graag met elkaar samen zijn. Senioren zien ernaar uit om zelf leiding bij JongNL te worden. Een aantal activiteiten zijn op dat 'verlangen' afgestemd. Jongens en meisjes zoeken elkaar op en voelen zich vrij om samen activiteiten te ondernemen. Iedereen wordt gerespecteerd en heeft een goede relatie met de andere senioren en de begeleiding. JongNL wil deze groep zoveel mogelijk zichzelf laten zijn. De vrijheid die de methode van JongNL als geheel kenmerkt krijgt bij de senioren optimaal gestalte. Welke activiteiten concreet samen beoefend worden is minder van belang, centraal staat het versterken van de onderlinge relatie tussen de leden onderling en tussen leden en de begeleiding. Bij senioren is de leider een begeleider of adviseur geworden en steeds minder opvallend aanwezig. Als hij de groep vertrouwt en een goede relatie met zijn leden heeft, beperkt hij zich tot het doen van voorstellen. Met name als de onderlinge verhoudingen van de leden onder spanning staan, zijn de juiste voorstellen van essentieel belang.

3.1.2. Plezier

JongNL biedt kinderen en jongeren een plezierige vrijetijdsbeleving, met plezier samen spelen, bewegen en veelzijdige activiteiten ondernemen. Plezier is het prettige gevoel van blijheid en vrolijkheid waarvan het spel van JongNL is doordrenkt. Een kind speelt samen omdat het er zin in heeft en voor het plezier. Het kind is spel. Samen plezier hebben verbindt. Plezier, zeker met anderen, geeft energie, zorgt voor verbondenheid en betrokkenheid, motiveert en zet kinderen in beweging.

3.1.3. Ontwikkeling

Binnen JongNL krijgen kinderen de kans zich veelzijdig te ontwikkelen. Cognitief: vertellen, verbeelden, plannen maken. Sociaal: samen spelen, leren delen, iets voor een ander over hebben. Emotioneel: leren niet op te geven, leren een band aan te gaan, impulsen beheersen.

Het gaat hierbij zowel om het ontwikkelen van praktische vaardigheden als ook om het bevorderen van de persoonlijke en sociale ontwikkeling van kinderen, begeleiding en bestuursleden. Spelenderwijs wordt gewerkt aan een harmonieuze ontplooiing van de jeugd. Spelen is een vorm van ervaringsgericht leren, waarbij de speler niet speelt om te leren, maar juist om, samen met anderen, plezier te beleven. Door het spel van JongNL te spelen, leren kinderen waarden als respect, vertrouwen, veiligheid. Deze waarden zijn vertrekpunt van ons handelen.

3.1.4. Bewegen

Kinderen vinden het fijn om te bewegen. Bewegen hoort bij het kind-zijn en is belangrijk voor een gezonde ontwikkeling. In het spel van JongNL krijgen kinderen alle ruimte om samen actief te bewegen, te ravotten, grenzen te ontdekken en de wereld te exploreren. Vanzelfsprekend is alle lichaamsbeweging tijdens activiteiten goed voor de gezondheid van de kinderen. JongNL staat er garant voor dat alle kinderen bewegingsactiviteiten krijgen aangeboden. Bewegen als uiting van creativiteit en het buiten spelen, het spelen in en met de natuur heeft, behalve als middel tegen overgewicht, ook een positieve invloed op de motorische ontwikkeling van kinderen en jongeren.

Iemand die leider of leidster wordt, vindt bij JongNL niet per definitie een pedagogisch milieu. Van hem of haar zélf en de sfeer binnen de afdeling zal het afhangen, of er een sfeer gaat heersen die pedagogisch, dus opvoedkundig, waardevol is.

Als door de leiding (bij JongNL spreken we liever over begeleiding) een sfeer wordt geschapen van plezierig samenzijn waarbij kinderen dingen kunnen doen die ze prettig vinden dan is er sprake van een opvoedkundige situatie. Als een groep lekker draait zal een kind leren. Het unieke karakter van JongNL, niet de prestatie maar de activiteit en de beleving van het kind staan voorop, levert een bijdrage aan een positieve ontwikkeling van het kind.

Waarden

De waarden van JongNL vinden we belangrijk. Bij alles wat we doen spelen ze een rol. Kinderen spelen samen, leren respect hebben voor elkaar en hun omgeving. Ze bouwen een vertrouwensband op met de leiding en voelen zich veilig. Bij JongNL maak je vrienden voor het leven.

3.2. Waarden

Bij JongNL staat het kind en het **samen spelen** centraal, maar het is niet zo maar spelen. Er wordt gevarieerd gespeeld, iedereen mag meedoen en het is spelen waarin je gewaardeerd wordt om wie je bent en niet om wat je kunt of wat je hebt. Deze elementen zorgen er voor dat het spel van JongNL resulteert in kenmerken als respect voor elkaar, **samenwerken**, vertrouwen en veiligheid.

JongNL biedt een veilige omgeving, waar je de ruimte krijgt om je te ontwikkelen. Bij JongNL leer je samenwerken en maak je **vrienden voor het leven**. Je ontdekt het plezier van spelen. In het spel word je gewaardeerd.

3.2.1. Samen

Binnen JongNL wordt gekozen voor die activiteiten waarbij de waarde van het samen iets ondernemen centraal staat. JongNL wordt interessant, vormend, waardevol en boeiend als er een binding ontstaat tussen kinderen onderling en tussen de kinderen en hun leiding. Het zijn de menselijke relaties die binding en inhoud geven aan het samen spelen en samen werken. Kinderen leren binnen JongNL in teamverband samen te spelen en samen te werken. In het samenspel van JongNL is meedoen belangrijker dan winnen. Het is vanzelfsprekend dat iedereen mag meedoen, ook als je ergens niet zo goed in bent. Samen iets ondernemen en beleven is belangrijker dan het resultaat. Kinderen kunnen bij JongNL op hún manier samenzijn.

Het samenspelen en samenwerken schept relaties, vaak voor het leven, en dat is pure winst. Kinderen zullen dat nog niet zo ervaren maar de relaties zijn er en zullen groeien. De rol van de begeleider, de volwassene, binnen JongNL is hierin belangrijk.

De begeleider die attent is op het samenspelen, op de waarde van het aangaan van duurzame relaties, laat de waarden vanzelf tot zijn recht komen. Het zijn de menselijke relaties die binding en inhoud geven aan het samen spelen en samen werken.

Leiding heeft niet alleen oog voor de veelzijdigheid aan activiteiten, maar heeft ook aandacht voor de manier waarop ze met kinderen samen spelen en samen werken. Ze scheppen de voorwaarden voor goede onderlinge verhoudingen die ontstaan tijdens de activiteiten. Het antwoord op de vraag hoe de kinderen het samenzijn in de groep (bij JongNL) ervaren, zal uiteindelijk bepalend zijn voor de betrokkenheid bij JongNL, en hoe lang zij lid zullen blijven.

3.2.2. Respect

Binnen JongNL betekent respect dat je iemand aanvaardt die er mag zijn net als jij: waardig en waardevol. Respect is een van de basiswaarden van de methode van JongNL. Respect voor andere kinderen, de leiding en de omgeving. Respect en erkenning zijn voorwaarden om te komen tot samenwerking. Bij JongNL spreken we samen af dat je als kind en als vrijwilliger gewaardeerd en in je waarde gelaten wordt. Iedereen wordt gerespecteerd zoals hij is. Kinderen ervaren wat het met hen doet als zij zich in iemand inleven, respect voor de natuur en het milieu zijn onlosmakelijk met JongNL verbonden.

3.2.3. Vertrouwen

Vertrouwen dat mensen hebben in elkaar en in de manier waarop ze met elkaar samenleven is een van de sociale constructies van elke samenleving. Iets wat elke samenleving nodig heeft. Vertrouwen is het geloven in het goede in de mens en dat een ander eerlijk is of iets goeds zal doen.

Kinderen krijgen van hun leiders en leidsters het vertrouwen om verantwoordelijkheid te nemen en in een veilige omgeving hun eigen talenten te ontwikkelen. Kinderen kunnen binnen JongNL spelend vertrouwen in zichzelf en in elkaar krijgen. Ze worden geholpen waardoor hun zelfstandigheid zal toenemen.

3.2.4. Veiligheid

Zowel een veilige omgeving als ook "het veilig voelen" van kinderen in de vorm van geborgenheid zijn binnen JongNL van belang. Je veilig voelen is een voorwaarde om lekker in je vel te zitten en tot activiteit en samenspel te komen. Kinderen moeten de ruimte en de kans krijgen om initiatieven te nemen. JongNL biedt kinderen structuur in een veilige omgeving. Binnen hun leeftijdsgroep voelen ze zich als een vis in het water. De leiders en leidsters doen, als dat passend is, actief mee en zorgen dat de kinderen zich in hun eigen leeftijdsgroep, in een prettige sfeer, kunnen ontwikkelen en waken ervoor dat pestgedrag niet voorkomt. Een leider is bij JongNL begeleider en bij de oudere leeftijdsgroepen wordt een begeleider zelfs adviseur. Afnemende leiding en groeiende zelfstandigheid noemen we dat.

3.3. Spel

Spel

Het Spel van JongNL vormt de basis van de (twee)wekelijkse groepsbijeenkomsten. Samenwerking en het spelen in teams staat centraal. Activiteiten zijn veelzijdig en vinden plaats in de eigen ruimte. Bij het programmeren worden drie spelijlers als basis genomen voor de activiteiten. Het gaat om creativiteit, natuurbeleving en spel. Een goede organisatie hoort erbij.

Het spel van JongNL kenmerkt zich door de grote veelzijdigheid, dynamiek, flexibiliteit, het avontuurlijke, het actuele en het leren door te doen.

Spelen is ontdekken, uitleven en initiatief nemen, spelen is kansen krijgen tot nadoen, spelen is verantwoordelijkheid nemen, spelen is spelend mens worden, blij en verdrietig zijn. Spelen is voor de jeugdigen alles, het is het uittesten van wat kan en niet kan.

Spel is een middel om kinderen spelenderwijs te leren samenwerken, hoe kunnen ze iets organiseren? Spelen doe je samen en spelenderwijs ervaar je dat het belangrijk is iets voor anderen over te hebben, dat doorzetten, als het niet meteen lukt, energie en voldoening geeft. Het spel biedt kinderen alle ruimte om samen actief te bewegen, te ravotten en de wereld en grenzen te ontdekken. Het spel van JongNL is spannend, uitdagend en verrassend.

Spelen is belangrijk voor de algemene ontwikkeling van een kind. Spelenderwijs wordt het kind handiger en leert het over zichzelf, anderen en de wereld rondom zich. Kinderen spelen heel graag samen. Spelen is een levensbehoefte van de mens. Ieder spel heeft waarde in zichzelf, daar hoeft van buitenaf niets te worden toegevoegd. Binnen JongNL wordt er gespeeld en niet getraind. Het spel is middel en geen doel op zichzelf. Het spelplezier is belangrijker dan het resultaat.

Kinderen hebben hun idealen, hun helden. Dat kan een

sportheld, muzikheld, beautyheld of anderszins zijn. Helden horen bij het opgroeien. Ze verdwijnen vaak snel of worden ingewisseld. Onder die wisselende heldenverering ligt een dieper streven en dat is het verlangen van kinderen om iemand te zijn om iets tot stand te brengen. Daarop wil JongNL aansluiten. Aansluiten door middel van spel. Kinderen spelen hun held, de sportman of het Indianenopperhoofd. En zij spelen dit samen met anderen. Spel en spelen moeten we in dit verband heel breed zien. Het gaat er bij JongNL niet om met kinderen allerlei spelletjes te doen. Het gaat hier meer om wat kinderen uit zichzelf graag doen omdat ze het prettig en interessant vinden. Als volwassene kunnen wij misschien aan een museumbezoek een hogere waarde toekennen dan aan een spel, voor kinderen zijn beiden spel. Het gaat er bij JongNL om dat kinderen zich met elkaar kunnen uitleven in activiteiten die ze in hun vrije tijd willen ondernemen. Dat kan ook een museumbezoek zijn, de 'hogere' waarden staat niet voorop, het gaat om het spelen.

Activiteiten bij JongNL zijn gevarieerd. Niet alleen omdat die variatie aantrekkelijk is voor kinderen, maar ook omdat door die variatie elk kind uitgedaagd wordt en zich betrokken voelt. Het ene kind is immers meer sportief en het andere kind meer creatief of een echt buiten-kind. Bij JongNL vinden ze allemaal hun activiteiten en belevingen terug.

3.3.1. Teams

Het team is de kleinste eenheid binnen het spel van JongNL en een belangrijk handelsmerk. Een team is een relatief klein groepje kinderen of jongeren van dezelfde leeftijdsgroep. Door het werken in, vaste of wisselende teams, ervaren kinderen de positieve werking van teamspirit en samenwerking. Meestal wordt gewerkt met wisselende teams. Soms in een klein team, soms in grotere teams. In het team kan iedereen zijn eigen ideeën naar voren brengen. In het eigen team leren kinderen stapje voor stapje samen te werken en respect te hebben voor elkaar. Ze leren dat ze met zijn allen veel meer presteren dan alleen.

3.3.2. Eigen ruimte

Onmisbaar voor een JongNL-afdeling is een eigen clubgebouw, vaak blokhuut genoemd. Hier voelen de leden en leiding zich thuis. Dit is het startpunt voor het avontuur. Vaak is er een grote centrale ruimte en hebben de verschillende leeftijdsgroepen hun eigen lokaal, dat ze zelf inrichten en decoreren. Dit is helemaal hun ruimte en alle spullen hebben hier hun vaste plek. Het clubgebouw ligt vaak aan de rand van een bos of buitenterrein. Ze kunnen dan lekker buiten spelen, bezig zijn in de natuur en naar hartenlust hun energie kwijt. JongNL stimuleert het spelen in de buitenlucht.

3.3.3. Programmeren

Programmeren is het plannen, voorbereiden, uitvoeren en evalueren van de activiteiten. Bij het programmeren wordt onder andere rekening gehouden met de groepsgrootte, de leef- en spelbelevingswereld van de kinderen en het aantal jongens en meisjes. Door, vooruit, te programmeren krijgt de leiding zicht op de afwisseling en de opbouw in activiteiten. Zo kan elke leeftijdsgroep nieuwe zaken ontdekken in spellen en activiteiten, en kunnen deze groeien van eenvoudig (minioren) tot complex (16+).

3.3.1. Spelpeilers

De activiteiten waarmee kinderen binnen JongNL bezig zijn liggen op de terreinen buitenleven (natuurbeleving), spel en sport en creativiteit. Deze terreinen, spelpeilers genaamd, liggen niet naast elkaar maar lopen in elkaar over. De ene peiler is niet belangrijker dan de andere. In de ene groep zal meer aan sport gedaan worden in de andere groep meer aan creativiteit. Het gaat er vooral om dat kinderen in teamverband fijn samen spelen en samen werken.

De spelpeilers zijn een hulpmiddel voor de praktische vertaling van de methode van JongNL naar het spel van JongNL in concrete activiteiten. Overlappenden en verbanden tussen de verschillende spelpeilers zijn mede de kern van de methode van JongNL. Door de verschillende spelpeilers te laten overlappen ontstaat themawerk. Binnen het thema Ridders kunnen zowel creatieve activiteiten (ridderkostuums maken) alsook sportieve activiteiten (ridderspelen) als natuurbelevingsactiviteiten (speurtocht op zoek naar de verdwenen Ridder) en komt elk kind optimaal tot een beleving.

De spelpeilers lopen, in bovenstaand voorbeeld, in elkaar over. Sport kan volop buiten beoefend worden en hoort voor kinderen voor een groot deel tot het 'leven buiten'. Binnen de drie peilers wordt er vooral gezocht naar activiteiten waarin het groepsfunctioneren centraal staat. Niet de individuele prestaties van een kind staan voorop. De begeleiding heeft er vooral aandacht voor, dat samenspeelen en samenzijn zo verlopen, dat ieder kind er graag zijn rol in vervult en zijn capaciteiten inzet voor het geheel van de groep.

Creativiteit

Voor een gezonde groei is de betekenis van creativiteit belangrijk. Creativiteit is het scheppend bezig zijn. Met de juiste begeleiding en wanneer je ontdekt waar de capaciteiten van kinderen liggen, is het mogelijk om de creativiteit van kinderen verder te ontwikkelen.

Creatieve activiteiten kunnen prima gekoppeld worden aan de vele feestelijke hoogtepunten die in iedere (dorps)gemeenschap in elke JongNL afdeling en elke groep plaatsvinden. Denk aan het Sinterklaasfeest, Kerst, Sint Maarten, carnaval, open dagen, jubileumfeesten, slotactiviteit, kampvuur en zo meer. Hierbij gaat het vooral om de voorbereidingen van deze feestelijke gebeurtenissen. Aan deze voorbereidingen kan iedereen individueel en samen met het team, actief een bijdrage leveren. Geen feest kan gevierd worden zonder muziek, dans, versiering, acteren en ga zo maar door. Hierbij kunnen kinderen en leiding, ieder vanuit hun eigen achtergrond en met hun specifieke talenten, een eigen bijdrage leveren. Het is de taak van de begeleiding kinderen te stimuleren om 'schepend' mee te doen. Goed kunnen vieren is een levenskunst. Limburgers hebben het vieren en feesten in de genen. De kunst van het vieren is te leren als je weet waar je eigen mogelijkheden liggen om iets bij te dragen aan het verhogen van de feestvreugde. Creativiteit 'versiert'

JongNL en leert ons te relativieren, een kunst die in veel omstandigheden de moeite waard is. Creativiteit geeft de begeleiding ook de kans spelactiviteiten een meer recreatief karakter te geven. Spelen wordt op deze manier een feest.

Samenvattend kun je over creativiteit zeggen dat deze spelpeiler kinderen en leiding de kans geeft tot uitdrukking te brengen wat hen bezighoudt op een dusdanige manier dat hun scheppend vermogen iets persoonlijks krijgt. Dit kan tijdens de groepsbijeenkomsten bereikt worden door de creativiteitsopdracht te koppelen aan een doel. Kinderen bereiden een act voor die tijdens het kampvuur wordt opgevoerd of maken een souvenir als herinnering aan een activiteit. Denk bij creativiteit aan toneelspelen, drama, handenarbeid, knutselen en muziek.

Buitenleven, natuurbeleving

Buitenleven heeft traditioneel, in de vorm van kamperen en bivakkeren, binnen JongNL een belangrijke plaats ingenomen. Het samen enkele dagen buiten leven is van onschatbare waarde. Het leven op kamp is vaak bewust primitief. Je bent meer dan in het gewone leven op elkaar aangewezen. De oerelementen van de natuur zoals vrijheid, stilte, duisternis, wind en regen, gaan op kamp een eigen taal spreken. Kamperen vraagt om een gedegen voorbereiding en goed opgeleide leiding.

Buitenleven is de betrokkenheid bij en de beleving van de natuur in de directe leefomgeving. Samen spelen is goed voor iedereen. Samen spelen buiten, in de natuur, is nog beter. Buiten ligt het avontuur: ontdekken, uitvinden, grenzen van je lijf ontdekken, ruziën en het goedmaken, of gewoon lekker rommelen. Buiten maak je een mierenzwembad in een modderplas met draaikolk. Buiten leer je spelenderwijs wat de seizoenen voor de natuur betekenen. Hoe vers gevallen sneeuw onder je laarzen klinkt. Denk bij natuurbeleving en buitenleven aan speurtochten, pionieren, bosspellen, onderzoeken en erop uit trekken. Dit zijn allemaal elementen van buitenleven om de leefomgeving te zien, te ruiken en te voelen. Het onbekende wordt ontdekt, beleefd en onderzocht door actief bezig te zijn in en met de natuur.

Buiten spelen, in de natuur, heeft aantoonbaar positieve effecten op de gezondheid van kinderen. De natuur heeft bewezen invloed op de sociale vaardigheden die kinderen ontwikkelen. Daarnaast is het spelen in de buitenlucht essentieel in de ontwikkeling en de noodzakelijke groei in zelfvertrouwen van kinderen en jongeren. De activiteiten

in het kader van buitenleven en natuurbeleving zijn nodig om kinderen en jongeren verantwoord te leren omgaan met de natuur. JongNL stimuleert het buitenspelen omdat het kinderen mogelijkheden biedt om motorische vaardigheden te ontwikkelen. Kinderen leren in verschillende situaties tal van bewegingen te controleren. Door verschillende spelvormen met diverse soorten natuurlijke materialen, wisselende weersomstandigheden en zo meer oefenen zij elementaire vaardigheden. Kinderen zijn vindingrijk en creatief en gaan soms heel anders met bijvoorbeeld een speeltoestel om dan waar het primair voor ontworpen is. Deze letterlijke en figuurlijke speelruimte zoekt JongNL bewust op. Buitenspelen en respect voor de natuur en het milieu zijn onlosmakelijk verbonden met JongNL. Ze gaan hand in hand, in het belang van de natuur en kinderen.

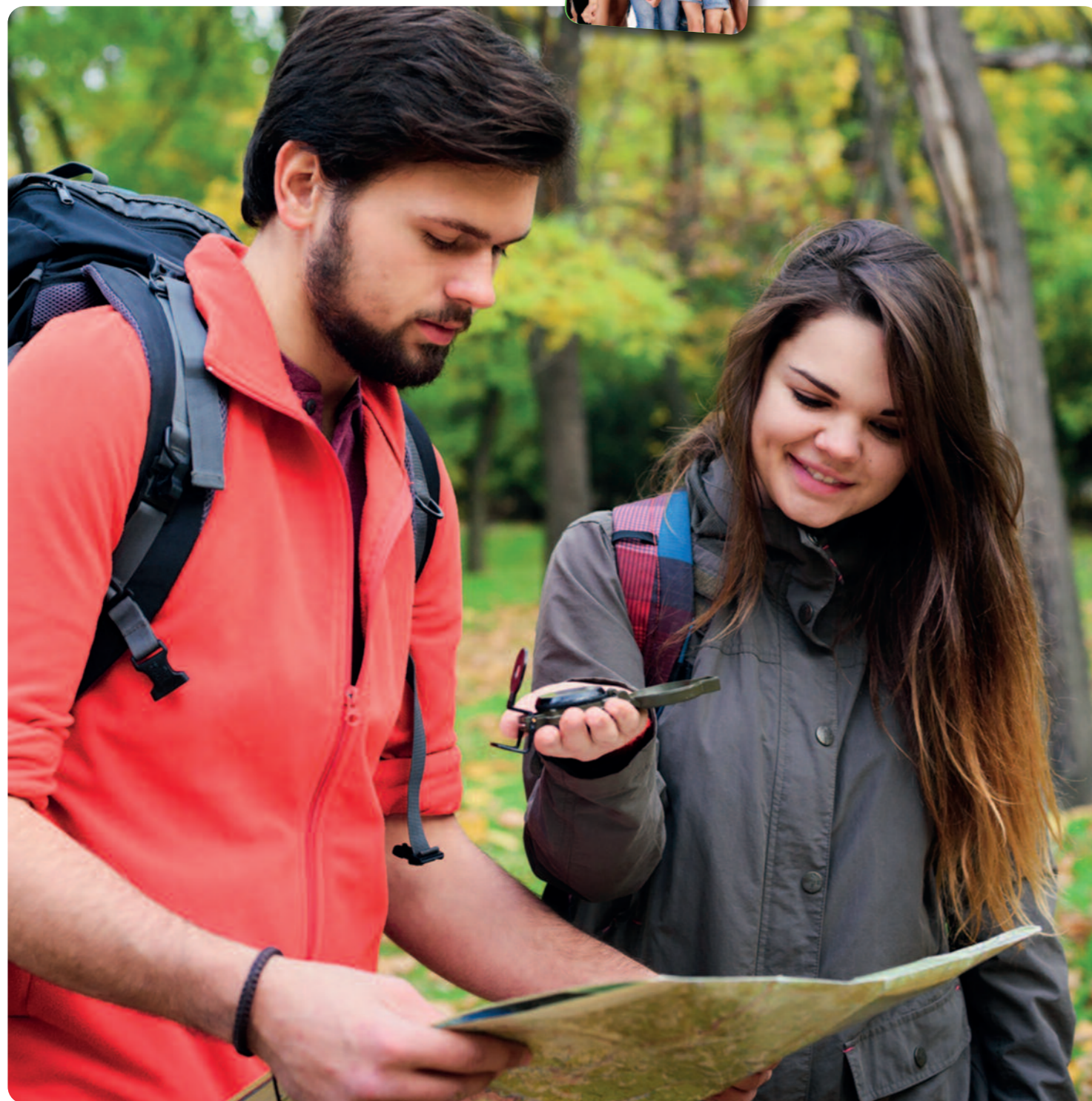
Sport en spel

Het gaat om gevarieerde spellen zonder veel regels, gewoon omdat het leuk is om te spelen. Bij JongNL zit niemand langs de kant. Bij JongNL doet iedereen mee. Daar kiest de begeleiding de spellen op uit. In samenspel is meedoen belangrijker dan winnen. Sport als teamspel is een wezenlijk onderdeel van JongNL. Door de veelheid aan spellen die voor handen zijn en het feit dat elke groep anders is, krijgt het spel van JongNL iets unieks.

Voor de ontwikkeling van de persoonlijkheid van het kind is spel belangrijk. Elk teamspel vraagt om samenspel, op elkaar ingesteld zijn, elkaar weten te vinden. Kortom: teamgeest. Jezelf bekwamen in de beheersing van techniek en tactiek ten behoeve van het geheel. Tenslotte: we spelen niet om te winnen, het gaat om het samenspelen. En als we dan toch een sportspel spelen waar je bij kunt winnen of verliezen, dan is het de kunst om sportief te winnen of sportief het verlies te incasseren.

Leiding

De vrijwillige leiding bereidt de groepsbijeenkomsten voor en begeleidt de activiteiten. Met veel plezier weten, het zelfsturende team, de jeugd te boeien. Leiding voelt zich verantwoordelijk en ontwikkelt zich door cursussen en workshops te volgen en zo te groeien in hun taken en verantwoordelijkheden. Leiden is bij JongNL begeleiden.

3.4. Leiding

De groepsleiding (een zelfsturend team) bereidt de groepsbijeenkomsten voor, presenteert en begeleidt de spelen en activiteiten aan de kinderen en draagt zorg voor plezier, gezelligheid, veiligheid en een veelzijdig programma.

Een leider of leidster voelt de kinderen of jongeren aan en heeft hen iets te bieden.

De leiders en leidsters zijn voor de kinderen een voorbeeld en scheppen een sfeer waarbij ze zich echt in hun element voelen. Het doen staat voorop. Het gaat om het samen beleven van activiteiten.

Vaak zijn het de leiders en leidsters, zeker bij de jongere leeftijdsgroepen, die de activiteiten, de spelen, voor de groep kiezen. Zij zijn het die een sfeer scheppen waarin kinderen verschillende mogelijkheden vinden om vriendschappen op te bouwen. De leiders en leidsters leven een bijdrage aan de veelzijdigheid van activiteiten, gebaseerd op de spelers, voor kinderen. De leiding is voor de kinderen een voorbeeld. Zoals zij willen zij ook worden.

De taak van een leider of leidster binnen JongNL is een bijdrage leveren aan een zinvolle vrije-tijdsbesteding voor kinderen en jongeren door middel van spel en activiteit.

3.4.1. Zelfsturende teams

Het uiteindelijke werk van JongNL vindt plaats tijdens de groepsavonden. Deze groepsavonden worden voorbereid en begeleid door een team van leiders en leidsters. Dat team is veel meer dan alleen een organisatorische eenheid. Waar in het spel van JongNL bewust gewerkt wordt aan teamvorming, wordt er van uitgegaan, dat ook de leiding samen een hecht team vormt.

Leiders en leidsters nemen hun eigen passie en interesses mee naar JongNL. Zij bepalen zelf, met in hun achterhoofd de spel- en beleevingswereld van de kinderen, wat zij leuk vinden. Hun gezamenlijke taak is dat kinderen tijdens de groepsavonden en andere activiteiten van JongNL een onvergetelijke tijd meemaken. De methode en de deskundige begeleiding zorgen voor handvatten, de leiding zelf zorgt vanuit hun eigen drijfveren, passie en interesses voor de concrete invulling van het programma. De leiding van de diverse leeftijdsgroepen zijn in die zin zelfsturende teams.

3.4.2. Plezier

JongNL als geheel is een organisatie van en voor vrijwilligers. Vrijwilligers willen in de eerste plaats andere vrijwilligers ontmoeten en vooral plezier hebben in het vrijwilligerswerk. Daarom vindt JongNL het belangrijk dat leiders en leidsters dat plezier ook ervaren en hun mogelijkheden ontdekken en praktisch kunnen toepassen in de dagelijkse praktijk van het leidinggeven. Het plezier en de gezelligheid die leiding onderling kent, draagt bij aan een goed en werkbaar klimaat tijdens activiteiten van JongNL, waarbij kinderen zich prettig, geborgen en thuis voelen. Een afdeling met gemotiveerde vrijwilligers die samen een vriendengroep vormen kunnen veel van de doelstellingen van JongNL bereiken.

3.4.3. Ontwikkeling

Om verantwoord jeugd- en jongerenwerk te kunnen bieden, waarin de jeugdleden veilig kunnen spelen, besteedt JongNL veel zorg aan het groeien in JongNL: de werving, opleiding en begeleiding van leiders en leidsters.

Om goed te kunnen aansluiten bij de interesses van kinderen en jongeren en daaraan op verantwoorde wijze tegemoet te komen, is een bepaalde deskundigheid noodzakelijk. Een leider of leidster zal de kinderen of jongeren aanvoelen en hen iets te bieden hebben.

Kennis van de verschillende soorten activiteiten, een juiste opvatting over de methode en inzicht in de verschillende begeleidingsstijlen en het effect daarvan, een goed inzicht in de mogelijkheden van de verschillende soorten spelen, zijn voorwaarden om goed leiding te geven.

Door de goed uitgewerkte methode, het brede, eigentijdse spelaanbod en de ondersteuning door het bureauteam van de koepel JongNL Limburg beschikken de vrijwilligers over structuur om de afdelingen met plezier en verantwoord te kunnen leiden. De vrijwilligers blijven leren van elkaar door ervaringen te delen tijdens ontmoetingen op afdelings-, districts- of provinciaal niveau.

Groeien in JongNL

Om de toekomst van JongNL te garanderen zullen leiders en leidsters voortdurend in staat moeten zijn zich nieuwe kennis en vaardigheden eigen te maken. Het aanbieden van activiteiten aan kinderen in groepsverband, vraagt immers om specifieke vaardigheden. Wanneer JongNL bekend staat vanwege de deskundige en goed opgeleide vrijwilligers, zullen ouders en kinderen sneller de keuze maken voor JongNL als vrijetijdclub. Van leiders en leidsters wordt verwacht dat zij beschikken over voldoende

vrije tijd om het werk en de taken die zij moeten uitvoeren ook daadwerkelijk uit te voeren.

Via het traject Groeien in JongNL kunnen leiders en leidsters, door het volgen van cursussen, trainingen en workshops, zich bekwamen in het daadwerkelijk bieden van wat kinderen van JongNL verwachten en niet alleen uitgaan van wat zij zelf als leiding zouden willen.

Een goed functionerend zelfsturend team, waarbinnen leiders en leidsters zich ook zien als vrienden, is een solide basis voor een plaatselijke afdeling van JongNL. Ideaal is, als die groep vrienden uitgroeit tot een club die deel uitmaakt van een groter geheel, waarin men samen het beste voor elkaar weet te krijgen voor alle kinderen van JongNL in Limburg. Op die manier ontvangen alle leiders en leidsters steeds nieuwe impulsen via de contacten met het district en op provinciaal niveau.

JongNL Limburg heeft er voor gekozen om bij alles wat met begeleiding en ondersteuning van leiders en leidsters te maken heeft het spel van JongNL centraal te zetten. Voorbeelden hiervan zijn het SamenSpelenboek, de boekjes SamenSpelen, de kant en klare spelpakketten, het verhuur van spelmateriaal, de vele workshops en cursussen en de andere vormen van ondersteuning. Alles onder het motto: Spelen is goed voor iedereen!

3.4.4. Verantwoordelijk

In de periode dat kinderen aan de zorg van de leiding worden toevertrouwd, draagt de leiding de verantwoordelijkheid voor de kinderen. De leiding van JongNL heeft voor de kinderen een voorbeeldfunctie. Dit brengt een bepaalde verantwoordelijkheid met zich mee.

Vanuit deze verantwoordelijkheden wordt de rol als spelbegeleider ingevuld. De leiding draagt de verantwoording om te voorzien in de behoeftes van kinderen daar waar ze dat zelf niet kunnen. Hoe meer een groep kinderen zelf aan kan, hoe minder structuur de spelleider op hoeft te leggen.

Leiden wordt begeleiden, begeleiden wordt adviseren.

Bij JongNL zijn de leiders en leidsters overwegend jongeren. Met jongeren kunnen kinderen zich gemakkelijk identificeren, zeker in de pubertijd. Is de band tussen leider en kind goed dan kun je spreken van vriendschap en onvoorwaardelijk vertrouwen. Voor kinderen, maar ook voor vrijwilligers iets heel wezenlijks en een positieve levenservaring.

Samenleving

JongNL is niet weg te denken uit de samenleving.

JongNL draagt bij aan de sociale cohesie (bindingskracht tussen mensen) en de leefbaarheid vooral in de eigen buurt. Actief burgerschap is JongNL'ers op het lijf geschreven. JongNL'ers zoeken bewust verbinding met anderen en zijn vaak nauw betrokken bij het reilen en zeilen van het dorp of de gemeenschap. JongNL werkt preventief als het gaat om grensoverschrijdend gedrag.

3.5. Samenleving

Al bijna 75 jaar maakt JongNL deel uit van de Limburgse samenleving. Kinderen leren bij JongNL samen te spelen, zich spelenderwijs te ontwikkelen en daarbij rekening te houden met elkaar. Door hun opgedane ervaringen binnen JongNL kunnen kinderen en hun leiders en leidsters uitgroeien tot volwaardige leden van de Limburgse samenleving, in een voortdurend veranderende wereld.

Een belangrijk kenmerk van JongNL is dat het een stabiele jeugdwerkorganisatie is, die kinderen een veilige omgeving biedt, waarbinnen zij met plezier zichzelf en de wereld om hen heen kunnen ontdekken. De geheel eigen methode is daarbij een kompas dat houvast en herkenbaarheid biedt. Het clubhuis is voor kinderen een tweede thuis. Daarin heeft elke lokale afdeling zijn eigen couleur locale.

Dat JongNL voor de Limburgse samenleving een vaste waarde is, is meermaals onomstotelijk bewezen. Zo benadrukt de Raad voor de Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO) de betekenis van het jeugdwerk dat JongNL jaar in jaar uit biedt: 'Een verantwoord lid van de maatschappij krijg je niet vanzelf. Als een kind geen normen en waarden meekrijgt, kan dat leiden tot afwijkend en zelfs asociaal gedrag'. Wetenschappelijk onderzoek bevestigt dat kinderen bij JongNL spelenderwijs kennis maken met normen en waarden en leren rekening te houden met elkaar. Leden van JongNL zijn minder vaak betrokken bij criminale en overlast veroorzakende activiteiten dan kinderen die geen lid zijn van dit jeugdwerk. Recent onderzoek van dr. Loes Keijsers [Universitair docent Onderzoeksgroep Adolescentie VU Amsterdam, NRC 06.09.2014] toont aan dat veel kleine criminaliteit voortkomt uit verveling. Kinderen met een gestructureerde vrijetijdsbesteding, zoals JongNL, blijken hiervoor veel minder vatbaar.

Dr. G. Cardol [Bijzonder Lectoraat 'Opvoeden in het publieke domein' bij Zuyd Hogeschool], stelt vast [2012] dat JongNL een belangrijke partner is in het derde opvoedingsmilieu. Hij noemt het aansprekend dat 'kinderen op een gezonde wijze zich leren te verbinden met elkaar en verantwoordelijkheid voor elkaar nemen, c.q. te participeren in de samenleving. Daarbij is het de leiding (de vrijwilligers) die bereid zijn te investeren in de gemeenschap waarvan ze deel uitmaakt'.

Voor de toekomst is niets zo belangrijk als de gezondheid van haar bevolking. JongNL levert een belangrijk aandeel in de bestrijding van overgewicht. Het heeft al decennialang een trefzeker wapen verankerd in het methodische spelaanbod: met plezier samen spelen en bewegen. De duizenden Limburgse jongeren die elke week onder begeleiding van hun deskundige en enthousiaste leiders en leidsters bijeenkomen bij de JongNL-afdelingen hebben een streepje voor. Zij zijn gegarandeerd van activiteiten. Deze vinden veelal plaats in de natuur of de blokhut. Het buiten spelen heeft, volgens onderzoek van onder andere de Universiteit Wageningen, ook een positieve invloed op de motorische ontwikkeling van jongeren. Bij onderzoek naar de kwetsbare mentale gezondheid van jongeren is vastgesteld dat het samenspel in teams bij JongNL de sociale competenties van jongeren positief beïnvloedt. JongNL is een ideale kweekvijver voor betrokken en participerende burgers van de toekomst. Actief burgerschap is van groot belang voor de samenleving.

3.5.1. Verbonden met de buurt

JongNL is de plaats waar mensen in gedrag en beleving uitdrukking kunnen geven aan betrokkenheid bij maatschappelijke verbanden in hun persoonlijke leven, als burger in de maatschappij en als lid van de samenleving, verbonden met het leven de buurt. Binnen JongNL ervaren mensen verbondenheid en voelen we ons medeverantwoordelijk voor het algemeen welzijn. Samen verantwoordelijkheid nemen staat binnen JongNL tegenover 'ieder voor zich'. De buurt is ons vertrekpunt.

3.5.2. Leefbaarheid

Goed jeugd- en jongerenwerk is van onschatbaar belang voor de leefbaarheid en sociale cohesie van een samenleving, dorp, wijk of stad. Leden en vrijwilligers van JongNL leveren voortdurend hun bijdrage aan een gezonde gemeenschap.

JongNL werkt actief samen met andere verenigingen, scholen, de gemeente en het bedrijfsleven in de plaatselijke gemeenschap om op die manier een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid van die gemeenschap zodat de jeugd, als het gaat om gezond opgroeien, het beste geboden kan worden wat mogelijk is.

Samenwerking is gebaseerd op respect, samen vertrouwen en veiligheid, de waarden die JongNL ook intern centraal stelt.

JongNL neemt steeds meer taken op zich, waar overheden of andere organisaties zaken laten liggen, of moeten laten liggen. Als een school niet meer de jeugdcarnaval organiseert, speelt JongNL daarop in. JongNL ziet het als haar taak om de activiteiten voor jeugd in de samenleving op pijl te houden.

3.5.3. Actief burgerschap

JongNL is een leerschool in normen en waarden, in actief burgerschap. Kinderen krijgen de kans op te groeien tot verantwoorde, actief participerende leden van de samenleving. Ze ontdekken hun eigen kwaliteiten en leren met respect om te gaan met de ander.

Leden van JongNL leren al van jongs af aan samen te werken. JongNL stimuleert de maatschappelijke taakbehoefte en betrokkenheid van kinderen en jongvolwassenen. Vaak zie je JongNL'ers terug in leidinggevende posities en vertegenwoordigende functies in de samenleving: actieve burgers die niet schromen maatschappelijke taken op te pakken. JongNL is een katalysator van talent. Talent dat uitwaaiert naar andere maatschappelijk relevante sectoren. JongNL is tevens een kweekvijver voor betrokken en participerende burgers van de toekomst.

3.5.4. Preventie

In veel publicaties over opvoeden wordt, als er iets over de jeugdbeweging geschreven wordt, het werk van JongNL vrij algemeen beschreven als het 'derde milieu', dat naast het gezin en de school een taak heeft bij de opvoeding van kinderen.

De plaatselijke afdelingen zorgen voor preventieve ondersteuning van kinderen en jongeren en hebben, naast de ouders en school een functie in de ontwikkeling van kinderen.

De methode van JongNL werkt op deze manier preventief als het gaat om grensoverschrijdend gedrag van jongeren. JongNL Limburg zet zich in om het jeugdwerk als geheel te laten groeien tot een 'werk' van betekenis binnen de opvoeding van kinderen in het belang van kinderen en jongeren.

In het maatschappelijk leven heeft het jeugdwerk van JongNL de laatste jaren een steeds belangrijkere plaats gekregen. De gemeenschap en ook de politiek, ziet dat JongNL een belangrijke taak heeft bij zinvolle invulling van de vrijetijdsbesteding van kinderen en jongeren. Vrije tijd wordt een belangrijker onderdeel van het leven gezien. Er worden meer initiatieven genomen om te komen tot betere afstemming tussen JongNL, andere vormen van vrijetijdsbesteding en taken van de overheid in de opvoeding van kinderen en jongeren. Overheden zijn zich er meer van bewust dat de methode van JongNL preventief werkt als het gaat om ongewenst gedrag van jongeren. Spelen bij JongNL zijn positieve lessen voor het leven. Met 85% van de kinderen in Limburg gaat het goed. JongNL draagt er toe bij dat de 15% van de kinderen en jongeren, die nu professionele ondersteuning van jeugdzorg nodig hebben, geen 20% wordt.

De JongNL methode: het spel

Voor vijf spelers of vijf groepjes.

Spelbenodigheden

- 5 Kaartjes met de vijf basiselementen.
- 20 Kaartjes met de onderdelen van de basiselementen.
- Methodekaart waarop de basiselementen met bijbehorende onderdelen staan vermeld.

[Download de kaartjes via jongnl.nl](http://jongnl.nl)

Vorbereiding

- De vijf "basiselement" kaartjes worden geschud en in een stapeltje in het midden van de tafel gelegd.
- De "onderdeel" kaartjes worden ook geschud en in een stapeltje naast het eerste stapeltje gelegd.
- Degene die het langste lid is van JongNL neemt het bovenste basiselement kaartje van het stapeltje en legt dit open voor zich op tafel.
- Daarna nemen (met de klok mee) de andere spelers ook een kaartje van dit stapeltje en leggen het voor zich op tafel. De vijf 'basiselement' kaartjes zijn nu verdeeld. Zie de kaartjes als afbeelding op deze pagina.
- Er wordt nu verder gespeeld met het stapeltje met "onderdeel" kaartjes.

Het spel

- De speler met het basiselement "kinderen" begint het spel.
- Hij neemt het bovenste kaartje van het stapeltje en leest voor wat op het kaartje staat.
- Is het een kaartje dat hoort bij zijn eigen basiselement, dan leest de speler, de stelling, de opdracht of de eigen ervaring die op het onderdeelkaartje staat voor.
- De speler probeert een passend antwoord te geven. Als de groep vindt dat het antwoord inderdaad passend is, dan mag de speler het kaartje voor zich open op tafel naast het basiselement waar hij mee speelt neer leggen. Is het antwoord onvoldoende, dan komt het kaartje weer onderaan de stapel met onderdeelkaartjes te liggen. Daarna is de volgende speler aan de beurt.
- Is het een kaartje dat niet hoort bij zijn eigen basiselement, dan legt hij het kaartje open in het midden van de speeltafel neer. Daarna is de volgende speler aan de beurt.
- Als een kaartje een hele ronde open op tafel heeft gelegen, mag de speler die aan de beurt is in plaats van een kaartje van het stapeltje ook een open kaart van het midden van de tafel nemen die hoort bij zijn eigen basiselement.

Winnaar van het spel

Winnaar van het spel is de speler die als eerste de vier onderdeelkaartjes van het eigen basiselement heeft verzameld.

Kinderen

Leeftijdsgroepen

Opdracht

Bedenk voor de verschillende leeftijdsgroepen (minioren, maxioren, junioren, senioren, 16+) een typische JongNL activiteit.

Plezier

Eigen ervaring

Herinner jij je nog een van de plezierige momenten die je zelf mee hebt gemaakt als lid van JongNL? Vertel hier iets over. (Als je zelf geen lid bent geweest, vertel dan iets over plezierige momenten die kinderen in je groep hebben meegemaakt.)

Ontwikkeling

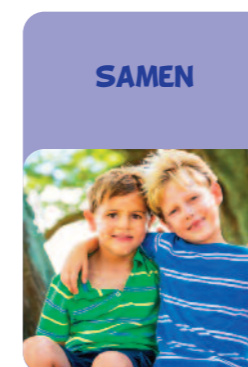
Vraag

Als je activiteiten bedenkt voor de kinderen, kies je dan ook wel eens bewust voor activiteiten waarvan kinderen bewust of onbewust iets kunnen "leren"? Waarom wel/waarom niet? Geef eens een voorbeeld.

Bewegen

Stelling

Naarmate de kinderen ouder worden is het minder belangrijk om activiteiten te organiseren waarbij bewegen een rol speelt.

Waarden

Samen

Eigen ervaring

Herinner jij je nog een activiteit die je zelf als lid van JongNL hebt meegemaakt waarin het samenzijn of samenwerken centraal stond? Welke uitwerking heeft dat toen op jou gehad? Vertel hier iets over. (Als je zelf geen lid bent geweest, vertel dan iets over het samenzijn en samenwerken van kinderen in je groep en hoe zij dit ervaren.)

Respect

Vraag

Respect is voor JongNL een belangrijke basiswaarde. Op welke manier kun je deze basiswaarde terug laten komen tijdens de groepsavonden?

Vertrouwen

Opdracht

Bedenk een activiteit waarmee je het onderlinge vertrouwen van kinderen kunt bevorderen.

Veiligheid

Stelling

Absolute veiligheid is een illusie. Je moet dus wel rekening houden met aspecten van veiligheid, maar het mag nooit het "uitdagende" en "spannende" spel van JongNL in de weg staan.

Spel

Teams

Eigen ervaring

Wat heb jij als prettig ervaren aan het werken in (wisselende) teams toen je zelf nog lid was van JongNL? Wat was voor jou de meerwaarde van het werken in teams? (Als je zelf geen lid bent geweest, vertel dan iets over hoe kinderen binnen je eigen groep het werken in teams ervaren.)

Eigen ruimte

Vraag

In hoeverre vind je het belangrijk voor de verschillende leeftijdsgroepen dat zij een "eigen" ruimte hebben?

Programmeren

Stelling

Leren om goed te programmeren is alleen van belang voor nieuwe, jonge leiding.

Spelpeilers

Opdracht

Bedenk één programma voor een groepsavond waarin alle drie de spelpeilers terug te vinden zijn in verschillende programma onderdelen, waarbij die onderdelen duidelijk met elkaar te maken hebben.

Leiding

Zelfsturende teams

Vraag

Moet je groepsleiding de volledige vrijheid geven bij de invulling van het activiteitenprogramma of mogen hier ook grenzen aan gesteld worden? Als je vindt dat er grenzen gesteld mogen worden, welke zijn dat dan?

Plezier

Stelling

Als je wel betrokkenheid hebt bij de kinderen, maar geen plezier hebt in hetgeen je doet binnen JongNL, moet je geen leider of leidster van JongNL worden.

Ontwikkeling

Eigen ervaring

Wat heb je geleerd tijdens een van de cursussen, trainingen, of workshops vanuit Groeien in JongNL, waarvan je nu nog steeds profijt hebt bij je functioneren als leider?

Verantwoordelijk

Opdracht

Als leider of leidster ben je een voorbeeld voor de kinderen. Noem drie zaken waarmee jij rekening houdt bij het begeleiden van de groep met dit in je achterhoofd.

Samenleving

Verbonden met de buurt

Opdracht

Bedenk drie activiteiten waarbij samen verantwoordelijkheid nemen in dorp of wijk centraal staat.

Leefbaarheid

Stelling

Als activiteiten voor jongeren, die belangrijk zijn voor het dorp waarbinnen je als JongNL actief bent, niet meer door kunnen gaan omdat niemand ze meer wil organiseren, moet JongNL kijken of zij die taak over kunnen nemen. (Denk bijvoorbeeld aan carnaval of het Sinterklaasfeest)

Actief Burgerschap

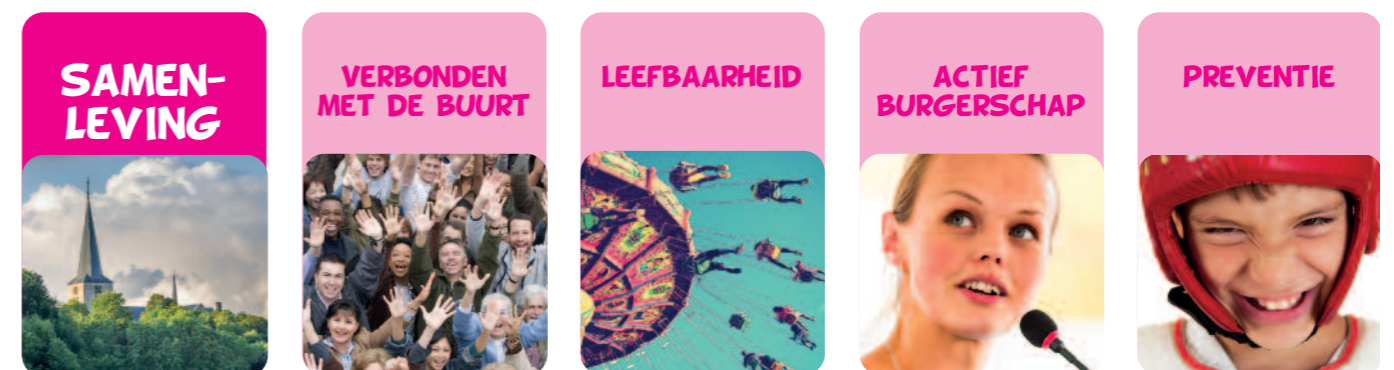
Eigen ervaring

Ken jij JongNL'ers of "oud" JongNL'ers die op dit moment op gemeentelijk, provinciaal of landelijk niveau een maatschappelijk belangrijke rol spelen buiten JongNL? (Bijvoorbeeld in de plaatselijke, provinciale of landelijke politiek of een maatschappelijke organisatie.)

Preventie

Vraag

Vind jij dat JongNL een bijdrage kan leveren aan het voorkomen van afwijkend gedrag bij kinderen?

VOOR MIJ
JONGNL